

Oud-Utrecht

Redactie (waarn.): mr. J. W. C. van Campen, Fred. Hendr. straat 72, Utrecht

Administratie: H. J. H. Knoester pla Drift 27, Utrecht

Secr. der ver.: Dr. J. E. A. L. Struick, Stolberglaan 25, Utrecht

Gironummer penningmeester Oud-Utrecht: 575520

De contributie bedraagt f 10,— per jaar.

Wie een gebonden jaarboekje wenst te ontvangen betaalt f 12,50.

9 ZES EN DERTIGSTE JAARGANG / NUMMER 10 / OCTOBER 1966

HET „PLAN KUIPER”

Mede naar aanleiding van de wijze, waarop in de pers een aantal uitslatingen van onze voorzitter - gedaan tijdens zijn afscheid als raadslid en niet namens de Vereniging sprekende - zijn weergegeven, dreigen er enige misverstanden te ontstaan omtrent het standpunt van ons bestuur ten opzichte van het door Ir. J. A. Kuiper ingediende basisplan voor de binnenstad van Utrecht.

Het bestuur heeft er zijn waardering over geuit, dat in dit plan de problemen van de binnenstad, van de historische structuur en van de monumenten met zoveel meer zorg zijn benaderd dan dit bij vroegere plannen het geval was. Menige zinsnede in het begeleidend rapport geeft blijk van een perceelsgewijze beschouwing van de bestaande bebouwing.

Dat houdt niet in, dat er niet verscheidene elementen in zouden voorkomen, waarvan ons bestuur de uitvoering ten zeerste zou betreuren. Het zijn elementen, die ongetwijfeld voor het merendeel ook voor de ontwerper als aantastingen zullen zijn gevoeld, maar die als offers ten behoeve van bepaalde resultaten moesten worden gebracht. Wij begrijpen, dat er offers zullen moeten worden gebracht, maar er zijn er een aantal waarvan we ernstig blijven betwijfelen of zij gerechtvaardigd zijn, zo we al niet zonder meer van mening zijn dat dit niet het geval is.

De belangrijkste daarvan zijn de volgende:

Nog steeds staan belangrijke delen van de stadsbuitengracht op de nominatie om te worden gedempt, iets wat naar onze mening tot iedere prijs zou moeten worden voorkomen, daar de waarde niet alleen gelegen is in de mooie onderdelen, maar ook in de totnutoe zo uitzonderlijk gaaf gebleven totale samenhang.

Er staan, vooral in het zuidelijk stadsdeel, nog onderscheidene straatverbredingen in oost-west richting op het programma, verbredingen die

o.m. voor de beslotenheid van de Nieuwegracht funest dreigen te worden, zoals uit bijgaande kaart, waarop de voorgestelde rooilijnwijzigingen zijn aangegeven, moge blijken. De nog voor een groot deel bewoonde Nieuwegracht met de daarop aansluitende straten als Zuilenstraat, Herenstraat en Brigittenstraat hoort tot het mooiste, wat Utrecht buiten zijn kerken bezit!

Ook de doorbraak Domplein-Ganzenmarkt-Schoutenstraat blijft iets in de noodzaak waarvan we niet kunnen geloven en dat niet alleen omdat we Domkerk en -toren ook materieel weer als één geheel zouden willen zien.

Wij menen, dat bij een meer stringente verkeersbeperking in de binnenstad - te bezien in samenhang met de thans eveneens voorgelegde suggesties ter tegemoetkoming aan de steeds toenemende vraag naar parkeer ruimte - een groter aantal rooilijnen gehandhaafd kan blijven en dat er daardoor een op den duur bevredigender en meer blijvende oplossing kan worden bereikt.

Het is ons helaas op dit moment niet mogelijk om constructieve suggesties te doen. In de uitvoerige reacties, die verschenen op de publicatie van het plan Kuiper, zoals die van de heer J. M. C. van 't Hullenaar, zitten echter vele waardevolle gedachten, die bij gedetailleerde uitwerking nadere bestudering verdienen.

Bij de uitwerking van het basisplan zal men zich immers steeds moeten blijven bezinnen op de waarde en de onvervangbaarheid van het bestaande ten opzichte van de andere belangen die men wenst te dienen. Het gezegde van Dr. Glazema, oud-directeur van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, dat de archeologie een boek is, dat men maar éénmaal kan lezen omdat het „omslaan van een bladzij” de vernietiging daarvan betekent, geldt ook voor de stadssanering: een eenmaal *uitgevoerd* besluit kan nooit meer ongedaan gemaakt worden!

HET BESTUUR

TOELICHTING

bij de kaart van Utrecht, waarop schematisch de in het plan Kuiper voorgestelde wijzigingen in de binnenstad zijn aangegeven.

In zwart: de rooilijn-terugleggingen. Duidelijk blijkt, dat er met name in het zuidelijk stadsdeel een netwerk van straatverbredingen is voorgesteld, waaronder twee doorsnijdingen van de Nieuwegracht en drie van de Oudegracht. In het noordelijk deel is het aantal wijzigingen geringer en de bebouwing over het algemeen minder waardevol. Toch zouden ook hier bijzonder aantrekkelijke monumenten moeten vallen, zoals de politiepost Wittevrouwensingel en het pand met de trapevels aan het eind van de Loeff Berchmakerstraat.

Gestippeld: de te handhaven binnen- en buitengrachten. De noordelijke en westelijke singels zijn gedempt gedacht, waaronder het bijzonder mooie stuk bij de Geertekerk. In het te handhaven oostelijk deel zou het Lepelenburg door vergraving worden verkleind.

